

“DE SPECHT HOUDT

VAN HOUT”

ECOTOP 2019

Albert Kleibeuker

Foto: Luuk Belgers

INHOUD:

- * Wetenswaardigheden
- * Welke spechten komen er voor op de Meinweg ?
- * Soortbesprekingen:
  - Determinatie
  - Informatie (voedsel, nest, leefgebied)
  - Voorkomen op de Meinweg
- * Het belang van hout
- * Toekomstmuziek?

WETENSWAARDIGHEDEN

- * Piek van de balts van spechten: februari/maart
- * Zowel mannen als vrouwen roepen en roffelen
- * Spechten roffelen om territorium en paarband te versterken
- * Spechten zijn standvogels. Uitzondering is de Draaihals die overwintert in Afrika ten zuiden van de Sahara
- * Het gaat goed met de spechtenstand in Nederland (met uitzondering van de Draaihals)

Foto: Luuk Belgers

Foto: Albert Kleibeuker

WELKE SPECHTEN KOMEN ER VOOR OP DE MEINWEG ?

Draaihals / *Wendehals*

Groene Specht / *Grünspecht*

Miereneters /
Grond
foerageerders

Kleine Bonte Specht /
Kleinspecht

Middelste Bonte Specht /
Mittelspecht

Grote Bonte Specht /
Buntspecht

Zwarte Specht / *Schwarzspecht*

Groene Specht / Grünspecht

Voedsel: insecten; vooral mieren

Nest: meestal in zelfgehakt hol in oude loofboom

Leefgebied: kleinschalig cultuurlandschap met oude bomen. In grote bosgebieden meestal broedend langs randen of rond kale stukken. Steeds vaker in de bebouwde kom

Groene Specht / Grünspecht

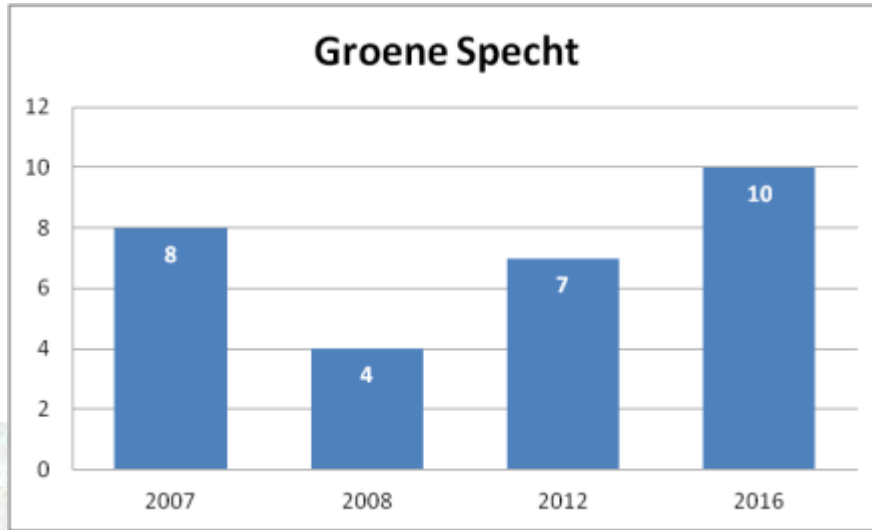
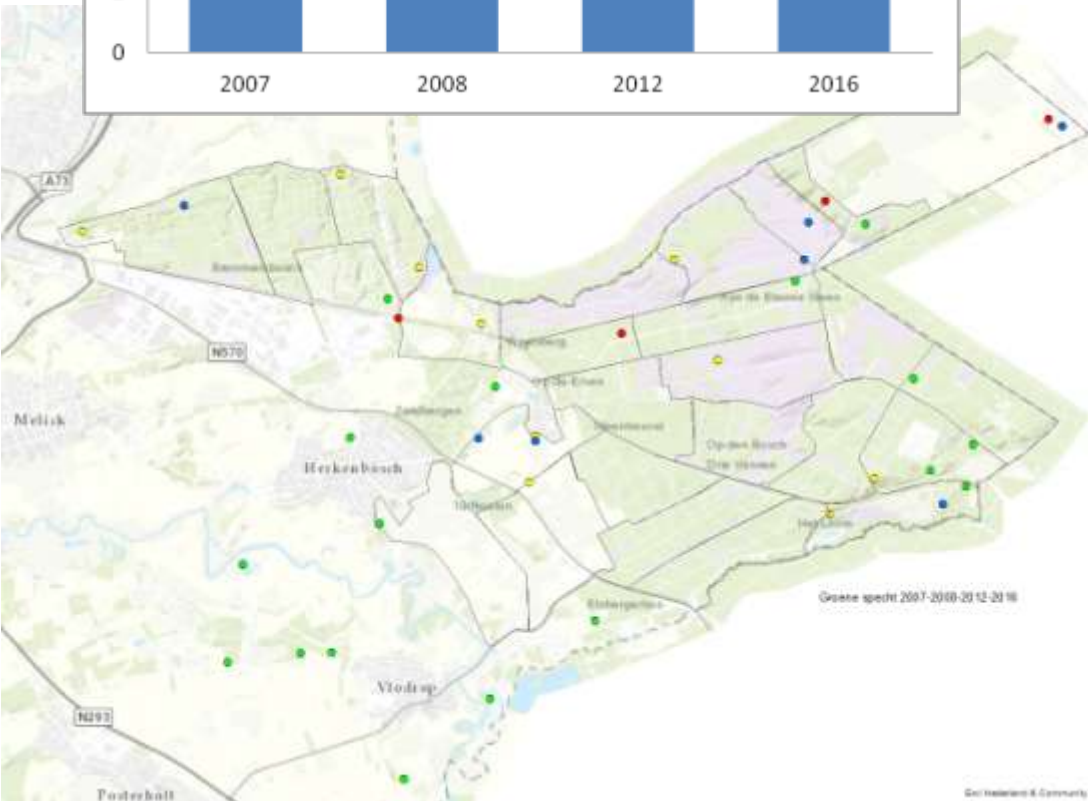

Foto: Luuk Belgers

Zwarte Specht / Schwarzspecht

Voedsel: houtmieren, larven, kevers

Nest: elk jaar nieuwe (ovale) nestholte in dikke loofboom, vaak oude beuk

Leefgebied: uitgestrekte naaldbossen afgewisseld door beukenpercelen

Zwarte Specht / Schwarzspecht

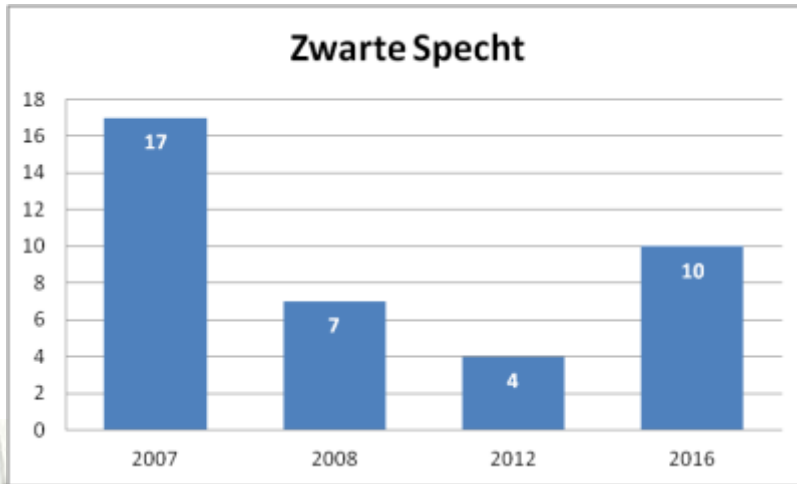

Foto: Huub Loete

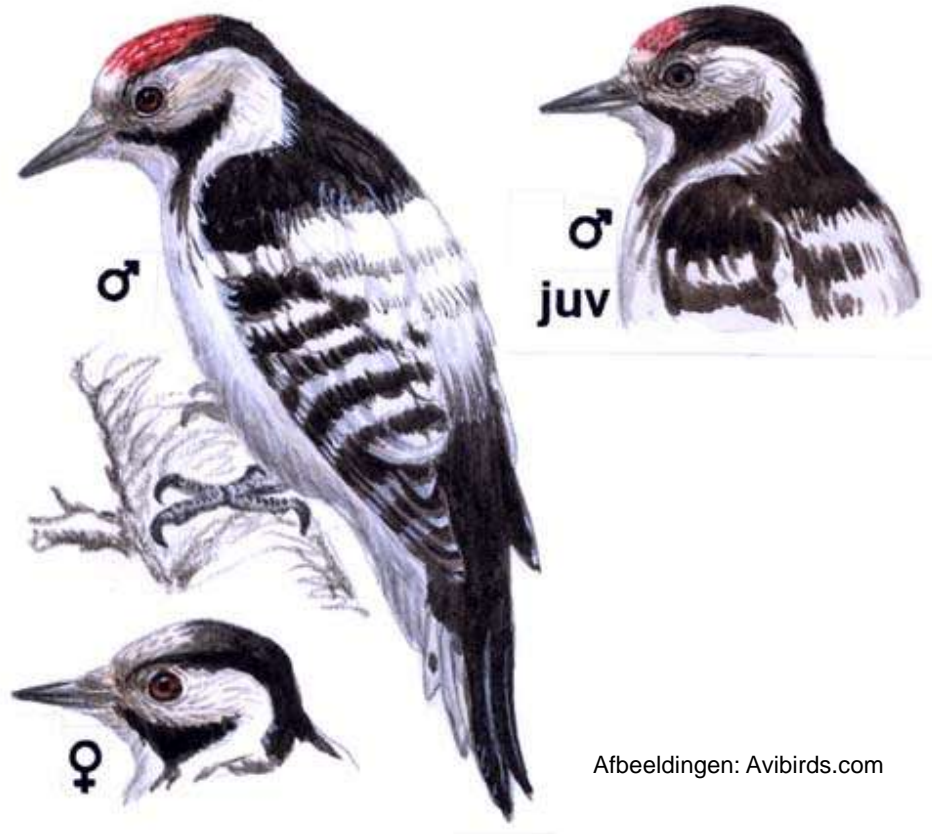

Kleine Bonte Specht / *Kleinspecht*

Voedsel: insecten, in de winter ook wel fruit

Nest: vrijwel jaarlijks nieuwe holte in zacht en dood loofhout

Leefgebied: loof- en gemengd bos, bossen in waterrijke gebieden

Afbeeldingen: Avibirds.com

Kleine Bonte Specht / Kleinspecht

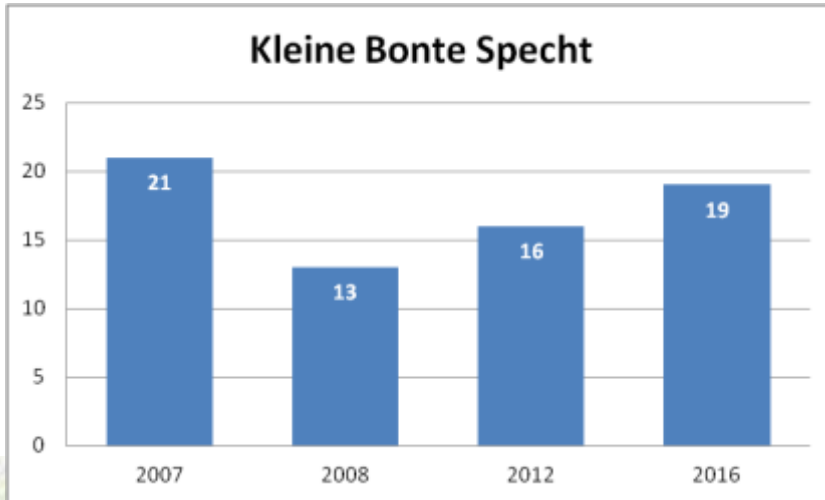

Foto: Fred Engelen

Kleine Bonte Specht / Kleinspecht

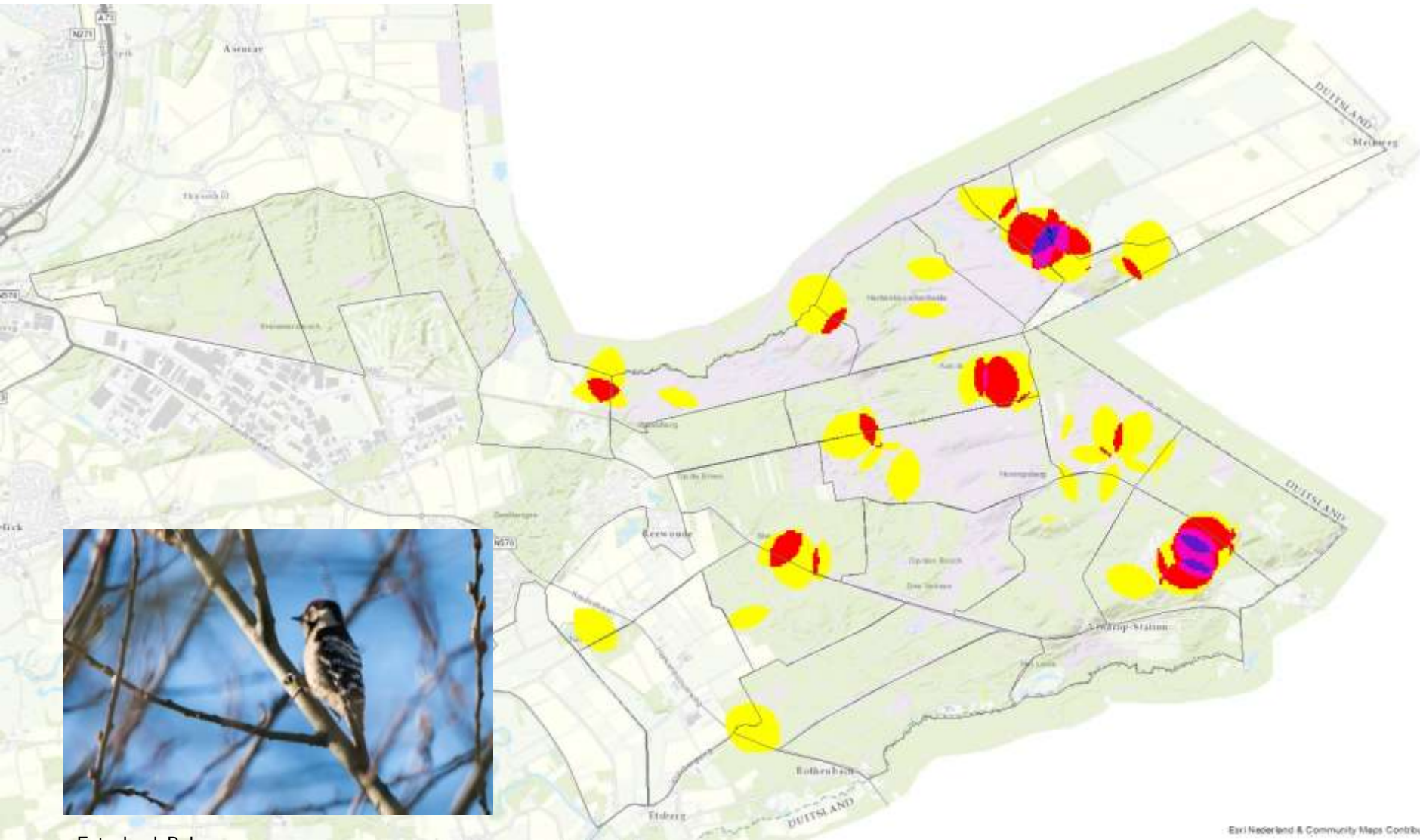

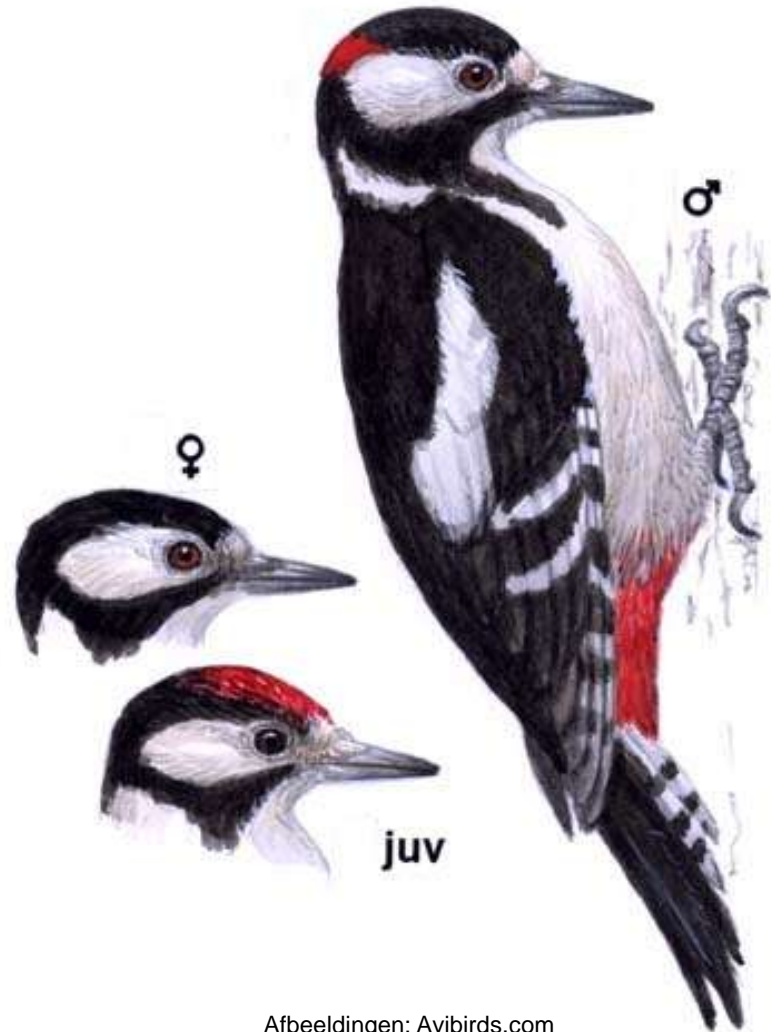
Foto: Luuk Belgers

Grote Bonte Specht / *Buntspecht*

Voedsel: insecten, zaden van sparren- en dennenkegels, eieren en jongen van vogels

Nest: jaarlijks nieuwe nestplek in zachte boomsoort, zowel man als vrouw hakken nestholte uit

Leefgebied: voorkeur voor loofbossen en gemengde bossen, past zich makkelijk aan aan omstandigheden en kan dichtbij mens broeden

Afbeeldingen: Avibirds.com

Grote Bonte Specht / *Buntspecht*

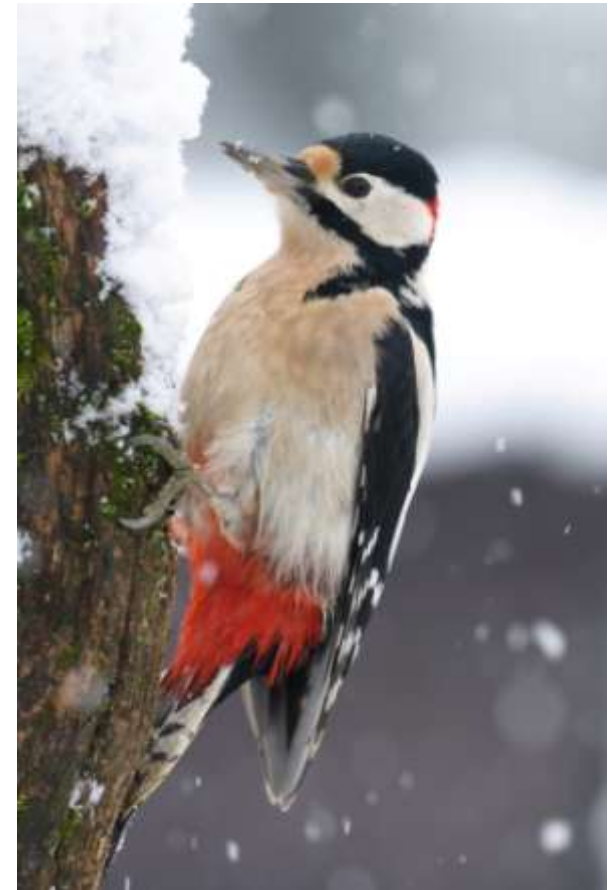
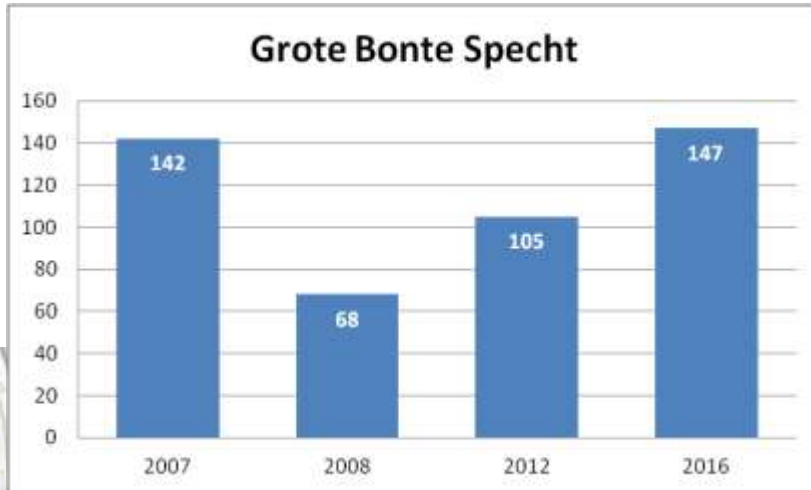
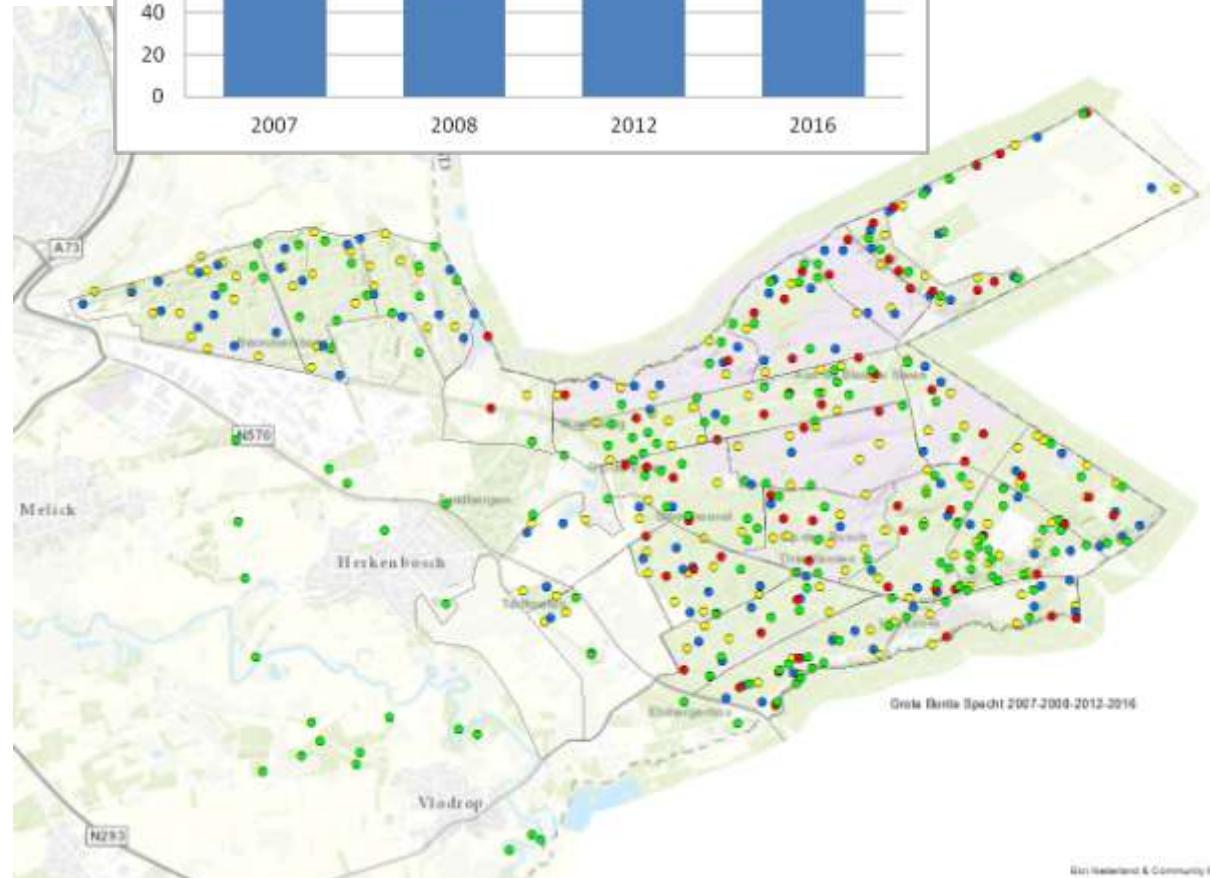

Foto: Luuk Belgers

Grote Bonte Specht / *Buntspecht*

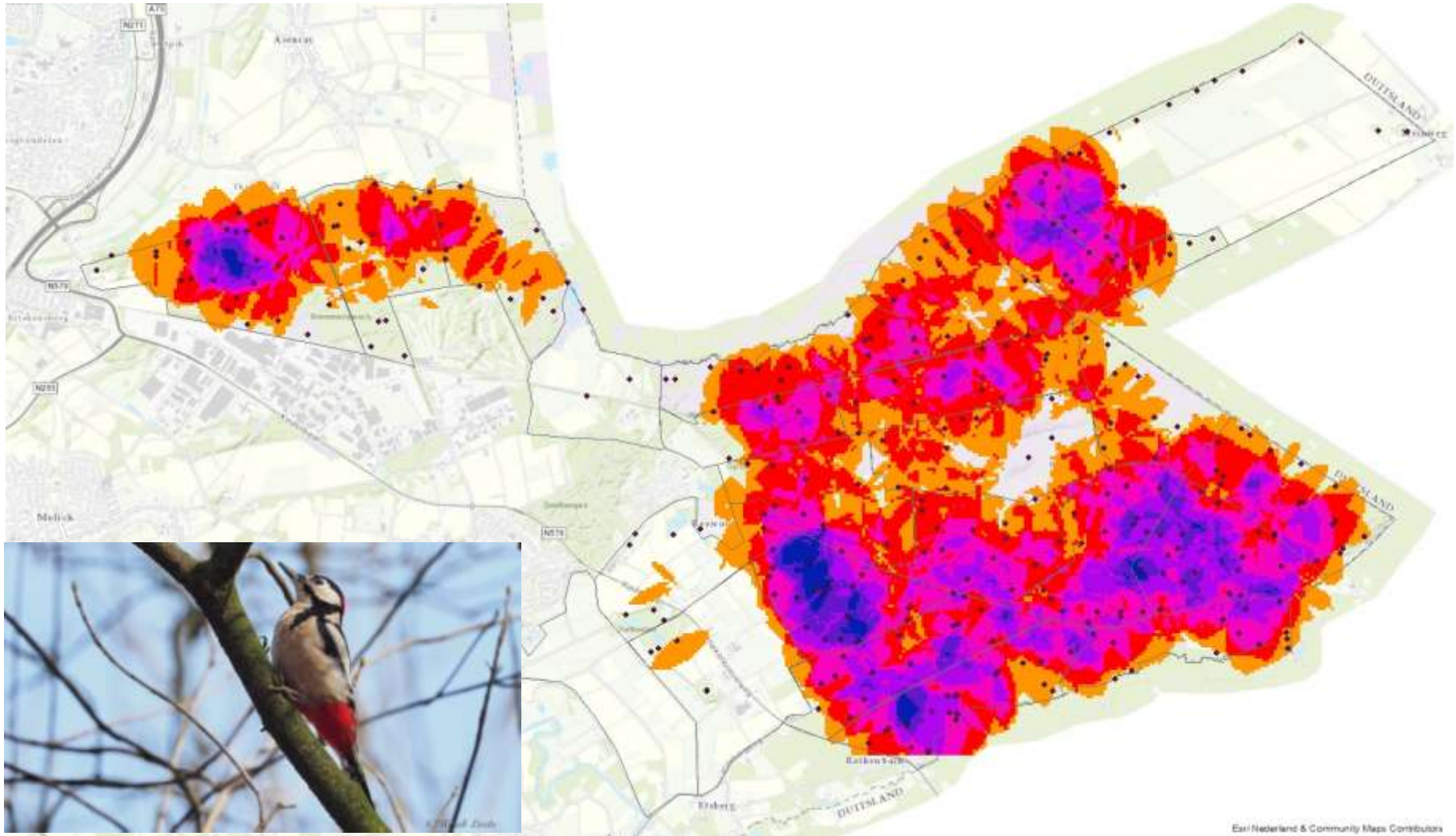
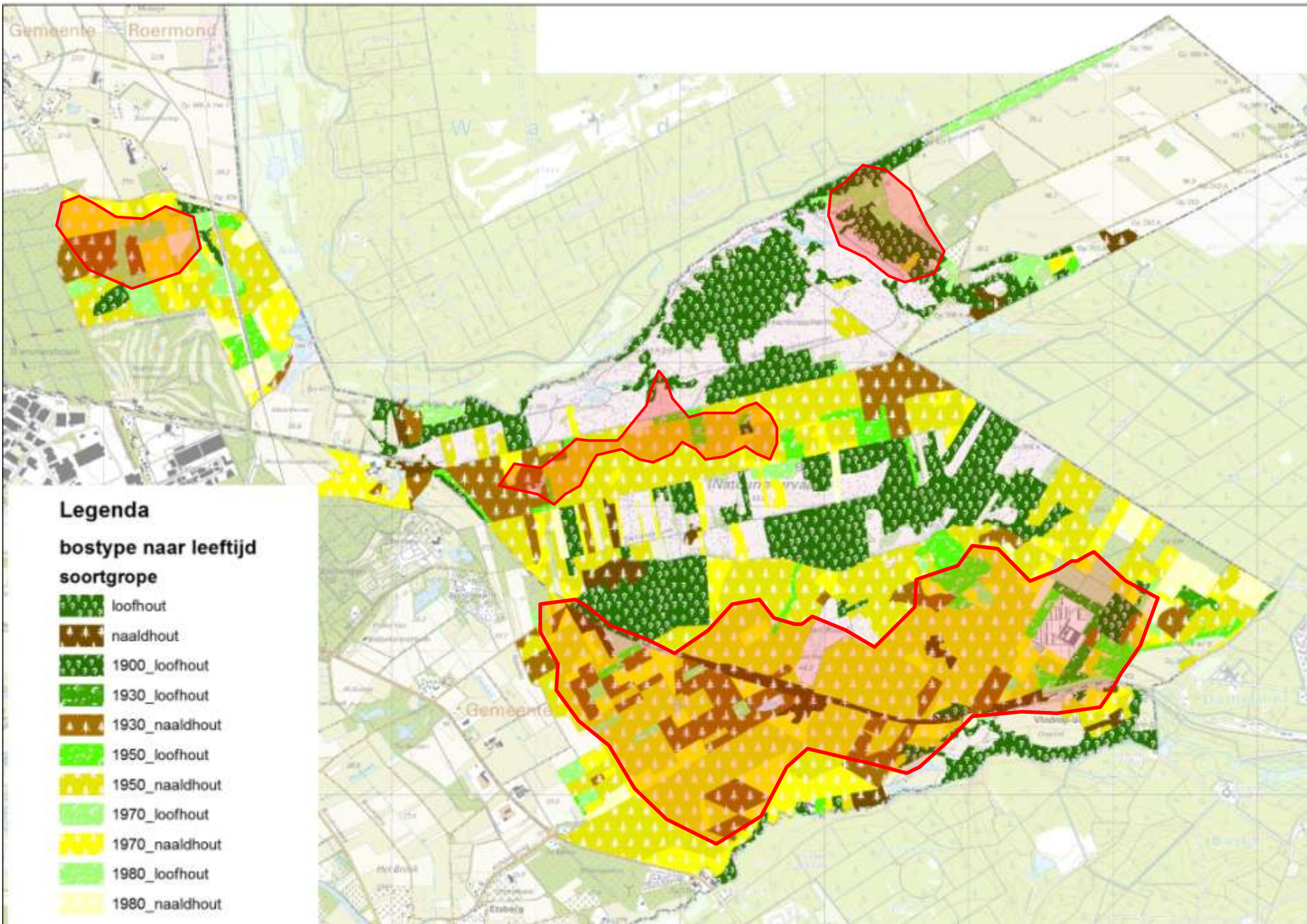

Foto: Huub Loete

Draaihals / Wendehals

Voedsel: mieren

Nest: boomholten
(voornamelijk berken) en
nestkasten

Leefgebied: open loofbos op
zandgrond, veelal grenzend
aan heide

Afbeeldingen: Killian Mullarney / Dan Zetterström

Afbeelding: Avibirds.com

Draaihals / Wendehals

* Bijna jaarlijks roepende vogels en in 2017 zelfs een baltsend paartje!

Echter in 2019 geen Draaihals...

* 53 nestkasten hebben nog geen resultaat...

Foto: Albert Kleibeuker

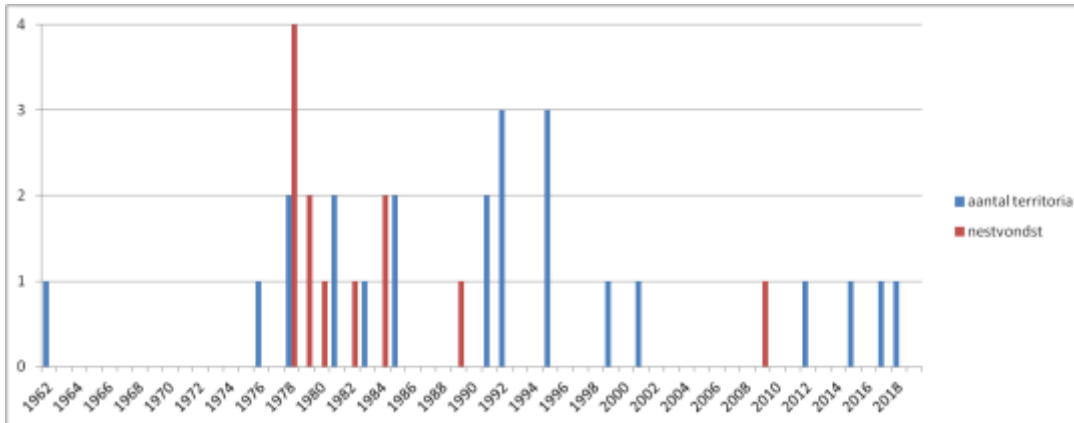

Foto: Peter Heuts

Middelste Bonte Specht / *Mittelspecht*

Voedsel: insecten, rupsen, bessen, noten

Nest: hergebruiken vaker nestholte in hardhouten en zachthouten loofbomen

Leefgebied: oud loofbos (vooral oude eiken)

Afbeelding: Avibirds.com

VALKUIL!!!

Afbeelding: <https://www.rspb.org.uk>

Grote Bonte Specht (Juv.)

Middelste Bonte Specht / *Mittelspecht*

* Opmars in Nederland > Limburg > Meinweg

* In 2011 eerste geslaagde broedgeval Meinweg

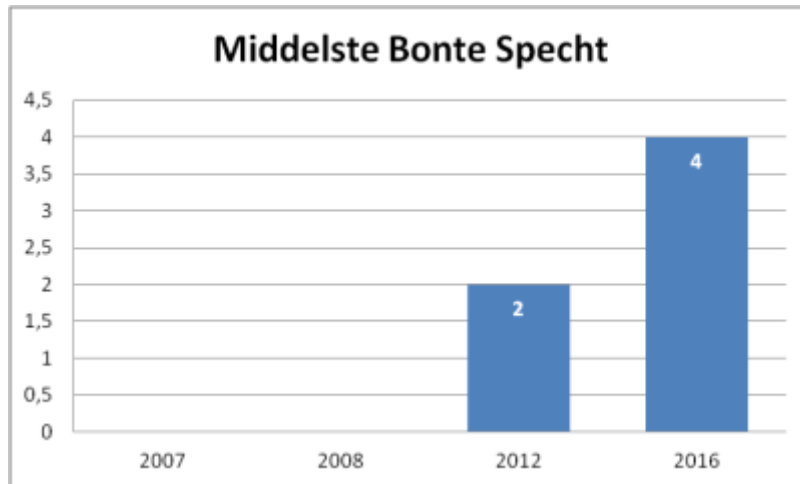

Foto: Huub Loete

Middelste Bonte Specht / *Mittelspecht*

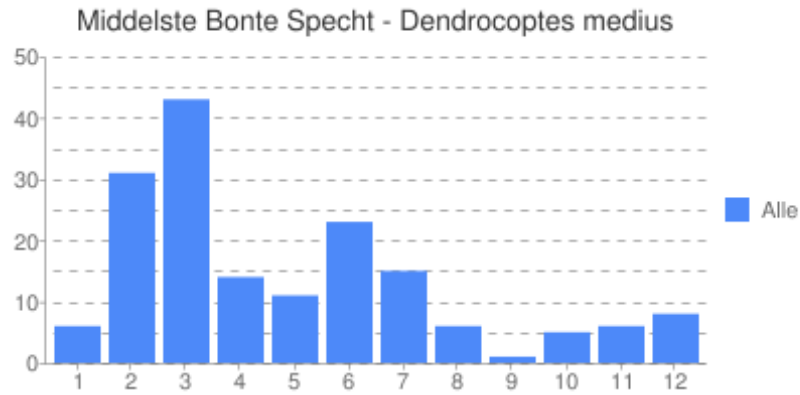
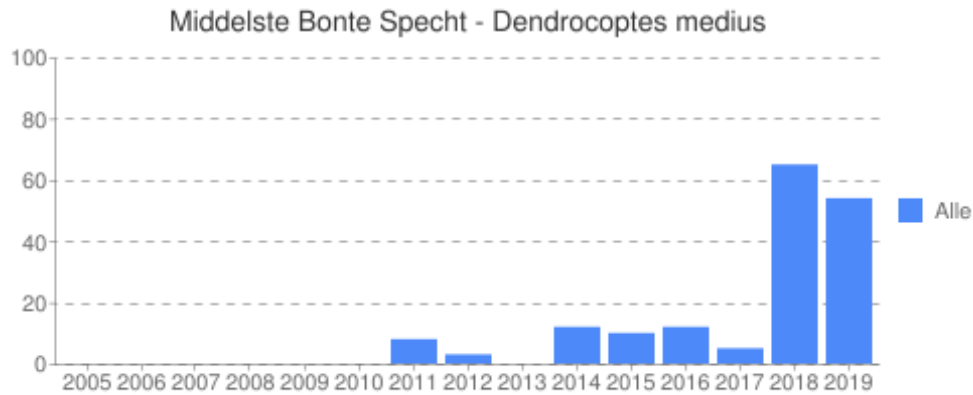

Foto: Albert Kleibeuker

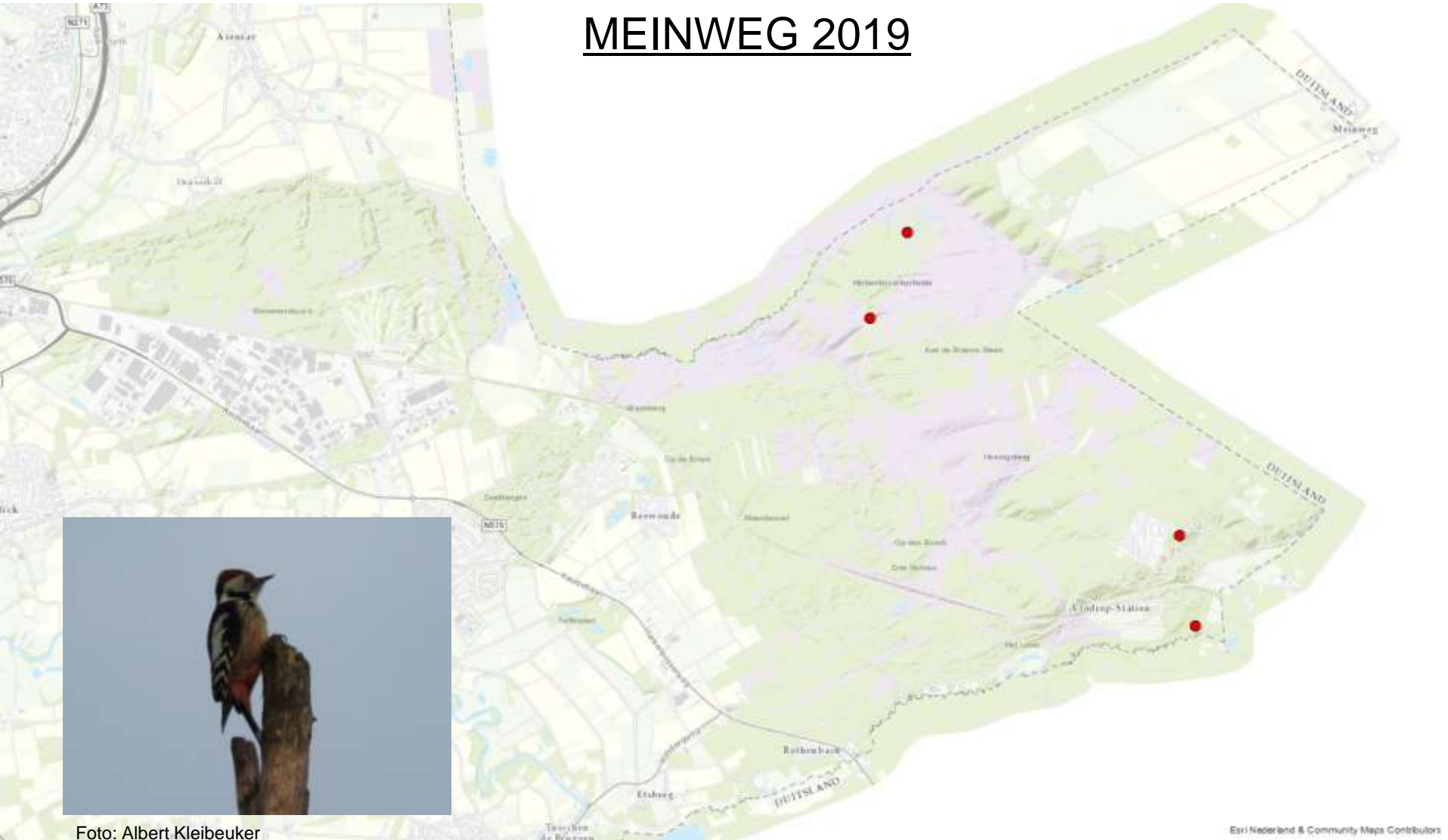
* Waarnemerseffect ?

Middelste Bonte Specht / *Mittelspecht*

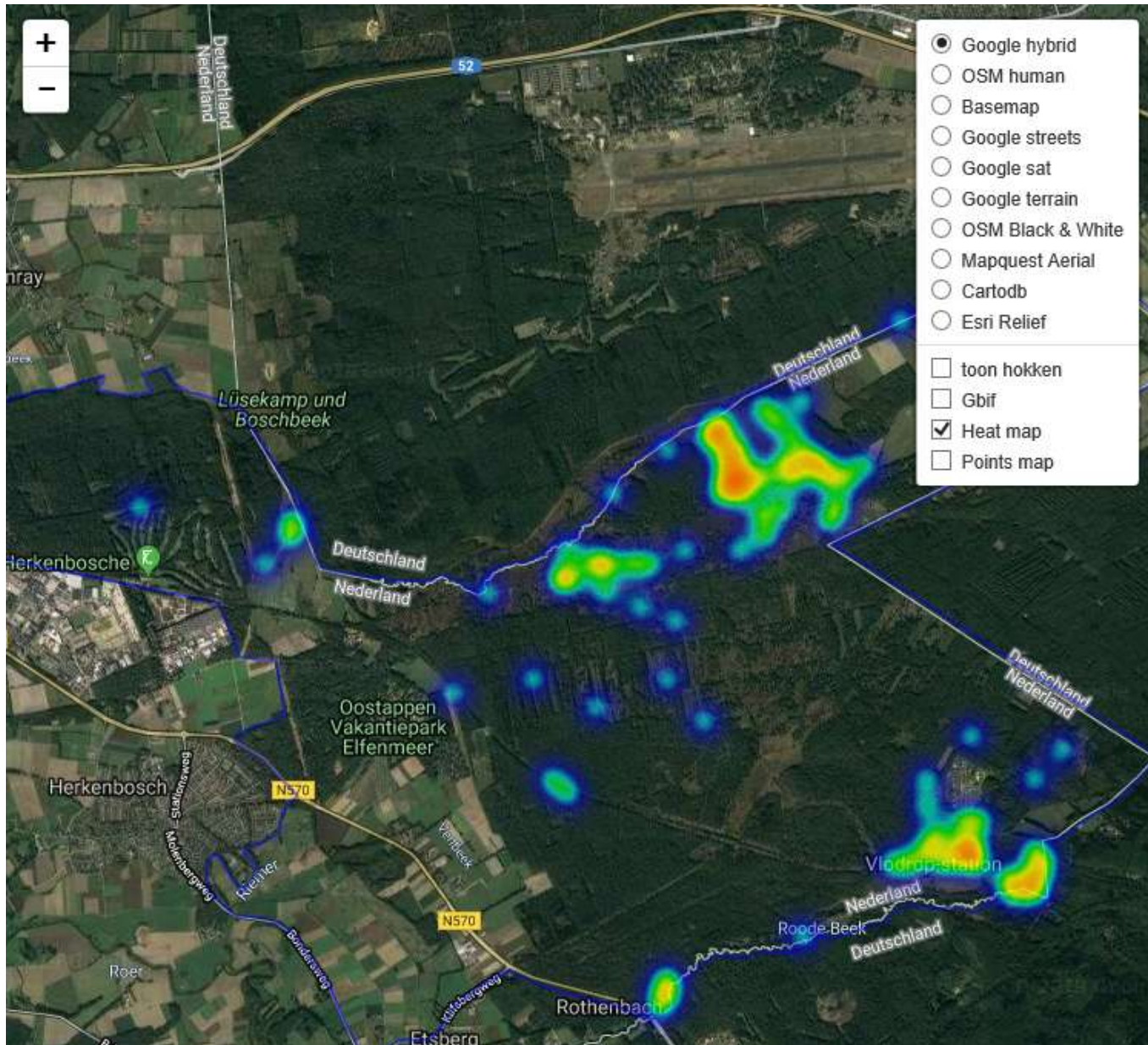
MEINWEG 2019

Foto: Albert Kleibeuker

Middelste Bonte Specht / Mittelspecht

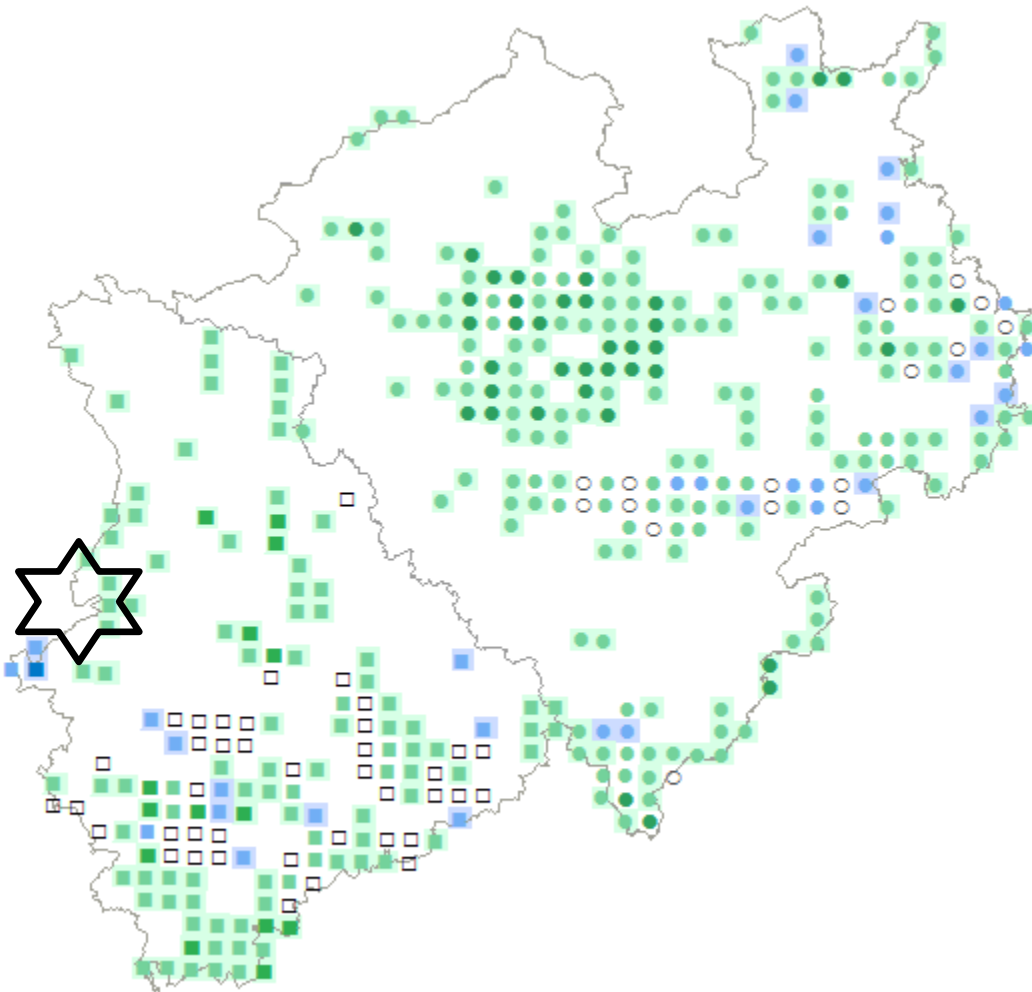

Middelste Bonte Specht / Mittelspecht

Nordrhein-Westfalen

Foto: Albert Kleibeuker

Veränderung der Brutverbreitung

Nordrhein (NR) seit 1990-2000

Westfalen (WF) seit 1989-1994

Bestandsveränderung

NR	WF	
■	●	< -100
■	●	-11 - 100
■	●	-1 - -10
□	○	unverändert
■	●	1 - 10
■	●	11 - 100
■	●	> 100

Verbreitungsänderung

■	neu besiedelt
■	verwaist

HET BELANG VAN HOUT

* Voedsel:

– veel insecten in dood hout

* Broedgelegenheid:

– nestholtes in bomen

➤ Holtes worden niet alleen gebruikt door spechten maar ook door diverse kleine zangvogels, Holenduiven, Bosuilen, marters, Hoornaars en vleermuizen.

Foto: Albert Kleibeuker

Foto: Joop Wolters

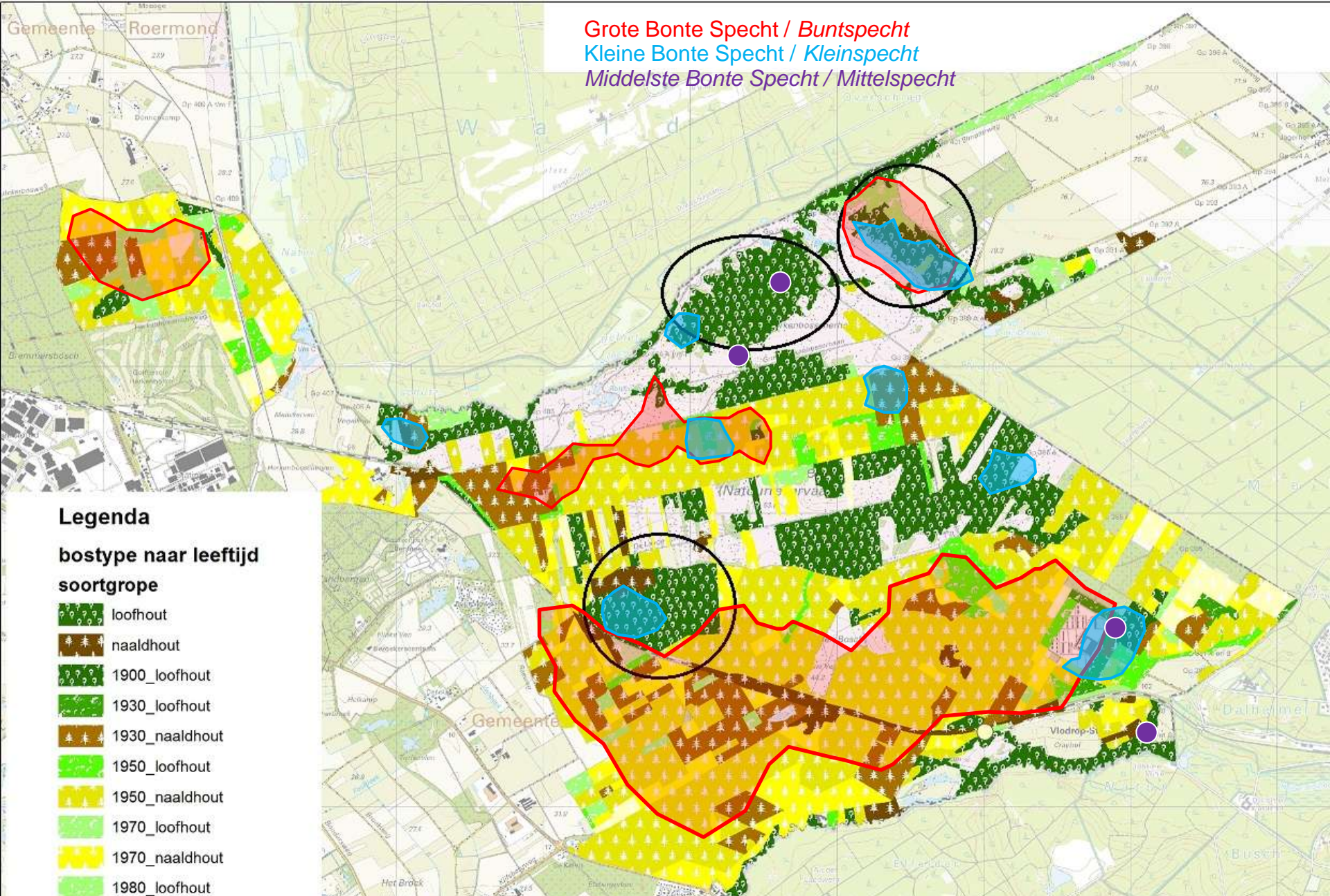

Foto: Joop Wolters

MEINWEG- Bosreservaten

Grote Bonte Specht / Buntspecht
Kleine Bonte Specht / Kleinspecht
Middelste Bonte Specht / Mittelspecht

Legenda

bostype naar leeftijd soortgrope

- loofhout
- naaldhout
- 1900_loofhout
- 1930_loofhout
- 1930_naaldhout
- 1950_loofhout
- 1950_naaldhout
- 1970_loofhout
- 1970_naaldhout
- 1980_loofhout

TOEKOMSTMUZIEK?

- * Grijskopspecht / *Grauspecht*
op de Meinweg?
- * 3 gevallen in Limburg:
  - 1981 & 1985 Brunssummerheide
  - 2004 Beegderheide
- * Broedvogel Duitsland:
ongeveer 50 km van de grens

Foto: Ran Schols

Afbeeldingen: Killian Mullarney / Dan Zetterström

GRIJSKOPSPECHT / GRAUSPECHT

Nordrhein-Westfalen

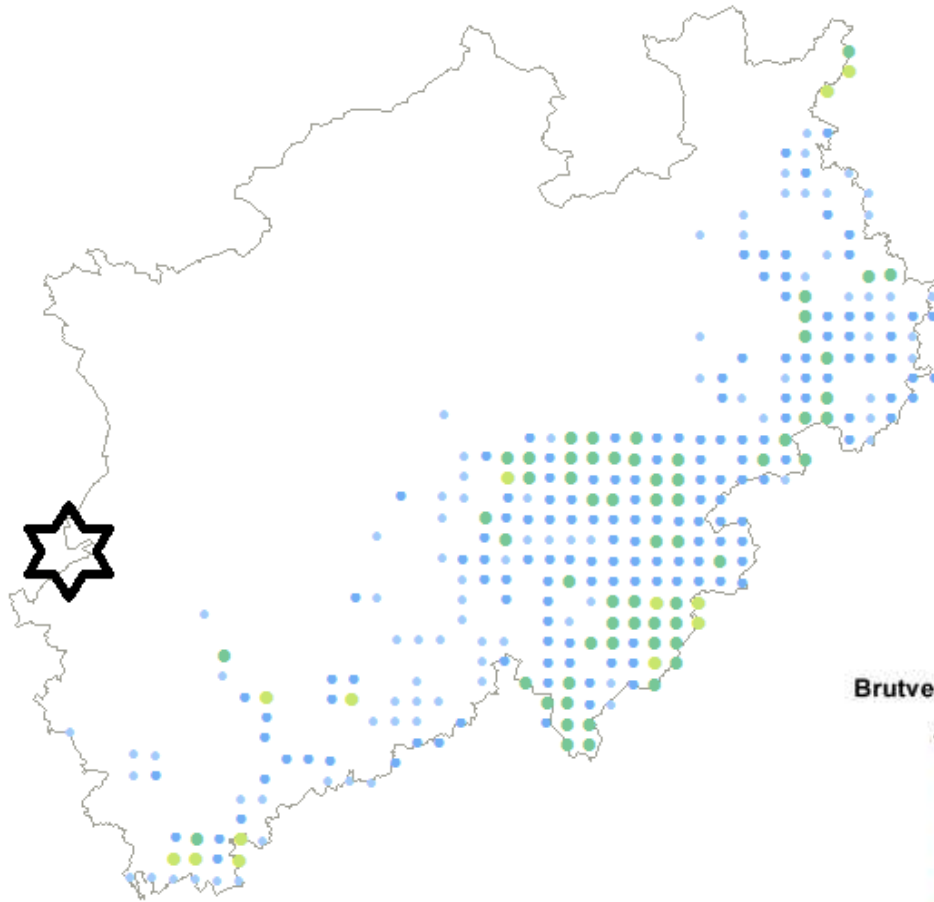

Foto: iStock

Brutverbreitung 2005-2009

Anzahl Reviere

Hartelijk dank voor uw aandacht!

Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit!

Mede mogelijk gemaakt door:
Ernest v. Asseldonk, Jan Boeren en alle fotografen en inventariseerders

